

Svar på utredningen idéburen välfärd (SOU 2019:56)

Mora kommun har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad utredning.

Utredningens syfte är att ta fram ett förslag på en tydlig definition av idéburna aktörer. Definitionen ska användas för att identifiera och avgränsa idéburna aktörer från andra aktörer i välfärdsverksamheter och närliggande offentligt finansierade eller subventionerade verksamheter.

Sveriges andel av idéburna aktörer inom välfärdssektorn är i jämfört med andra länder i Norden och Europa liten. Den ökning som skett av externa leverantörer inom området har i huvudsak bestått av kommersiella aktörer. Utredningens förslag ökar möjligheterna för idéburna aktörer att delta i utförandet av offentligt finansierade välfärdstjänster, samt ökar kommunernas möjligheter att dra nytta av idéburna aktörers kompetens, erfarenhet och andra resurser.

Idéburna organisationer spelar en viktig roll för välfärden och har ofta en stark förankring och stort förtroende hos de människor som har behov av välfärdstjänster. Idéburna aktörer bidrar till mångfald och valfrihet för brukare genom att till exempel tillhandahålla anpassade eller nischade tjänster.

Utredningens förslag till definition av att klassificeras som en idéburen aktör i offentligt finansierad välfärdsverksamhet är en juridisk person som:

1. inte är direkt eller indirekt ägd eller kontrollerad av staten, en kommun eller en region,
2. har ett syfte som är oegennyttigt,
3. bedriver eller har för avsikt att bedriva offentligt finansierad välfärdsverksamhet, och
4. inte gör några värdeöverföringar till annan än registrerade idéburna aktörer eller till forskning.

De aktörer som uppfyller kraven föreslås ges en möjlighet att registrera sig i ett särskilt register. Med registreringen följer vissa krav och länsstyrelsen föreslås utföra tillsynen över de registrerade aktörerna.

Med utredningen följer även ett förslag om att upphandlingsmyndigheten ska verka för att vägleda dessa aktörer och upphandlande myndigheter. Uppdraget ska ske i samverkan med relevanta företrädare för upphandlande myndigheter och den idéburna sektorn.

Utredarna gör även en bedömning om att det finns ett utrymme i lagen om offentlig upphandling (LOU) att reservera kontrakt till idéburna aktörer. Det innebär att upphandlande myndighet kan reservera rätten att delta i en upphandling av vissa välfärdstjänster till idéburna aktörer. Det föreslås även att en ändring bör ske i lagen om valfrihet (LOV) som möjliggör att i särskilda fall reservera en rätt för idéburna aktörer att ansöka om att få delta i ett valfrihetssystem.

Synpunkter

Mora kommun ställer sig positiva till utredningens förslag till en definition av idéburna aktörer. Mora kommun ställer sig även positiv till det uppdrag som föreslås lämnas till upphandlingsmyndigheten, om att vägleda och underlätta för upphandlande myndigheter inom detta område.

Anna Hed
Kommunstyrelsens ordförande